

HÄLSNING

Nr 3 2023

Tiden...
Sid 4-5

Krönikan
Sid 8-9

Program sept-nov
Sid 10

Tankar om
Tro & Tvivel
Sid 12

Två boktips
Sid 14-15

KÅLLANDSÖ-STENHAMMAR
MISSIONSFÖRSAMLING

Kållandsö-Stenhammar Missionsförsamling

Församlingsföreståndare
Helena Klar Fast
helena@stenhammarkyrkan.se
0739-29 50 11

Ordf. Marita Erstorp
070-494 24 72
maritaerstorp@hotmail.com
Kassör Johny Paulsson
072-210 68 06
johny@stenhammarkyrkan.se
Bankgiro: 226-6625
Swish: 1234578548
Swish för fika och kollekter:
1231085091
Bankkontonr: 8314-7, 03 521 754-6

Kållandsö-Stenhammar Missionsförsamling

Brynäsavägen 7,
531 56 Lidköping
Ungdomsvåning, kök 171 75
info@stenhammarkyrkan.se
www.stenhammarkyrkan.se
Ange församlingsnummer 4746
vid insättning på missions-
och nybyggarkonton.

Kållandsö Missionskyrka

Missionskyrkan
531 99 Lidköping

Kontaktpersoner equmenia i Stenhammarkyrkan

Linnéa Smedman 070-177 31 77
linnea@stenhammarkyrkan.se
Kassör Johny Paulsson 072-210 68 06
Bankgiro equmenia: 892-16 29
Swish: 1231143601

Kontaktpersoner equmenia på Kållandsö

Ordf. Birgitta Berglund 070-259 59 15
birgitta.kurtberglund@gmail.com
Scout Gunilla Ivarsson 070-847 45 72
g.i.ivarsson@gmail.com
Kassör Kurt Berglund 070-359 10 27
birgitta.kurtberglund@gmail.com
Bankgiro: 322-0571

Denna tidning ges ut av Kållandsö-
Stenhammar Missionsförsamling som
är en församling inom Equmeniakyrkan.
Ansvarig utgivare: Marita Erstorp

Omslagsbild: Annika Landström

PASTORN HAR ORDET

*Helena Klar Fast, pastor i
Kållandsö-Stenhammar Missionsförsamling*

Här om dagen knackade jag på hos min svägerska. Det resulterade i gott fika och ett trevligt samtal. Vi konstaterade båda två vid avskedet, att samtalet medfört en oväntad glädje och pigghet.

Ett enkelt samtal kan betyda mycket för både kropp och själ. Det kan vara en slät kopp kaffe med utbyte av lite fraser, eller en rejäl fikastund och ett djupare samtal. Det ger balsam för själen, glädje i hjärtat, något att tänka vidare på, en känsla av tillhörighet. Platsen spelar inte så stor roll. Samtalet kan få vara viktigt både i skogen, på ett café eller hemma i köket. Kyrkfikat kan vara ett sådant tillfälle att mötas och få ge varandra lite värme och tillhörighet.

Som människa kan jag begränsa mig själv till att enbart prata om mitt eget, det jag tycker och tänker, mina intressen. Men då kan resultatet bli att jag bygger en slags mur mot min medmänniska. Då kanske det inte blir ett möte som ger anknytning, tillhörighet – om vi inte båda är intresserade av exakt samma saker förstås.

Att kunna lyssna på en annan människa, visa empati, det är av stor vikt för både min och din hälsa – känslomässigt, psykiskt och fysiskt. En människa är en hel person, där man egentligen inte kan dela upp exakt vad som enbart är psyke, eller enbart är fysiskt. Människan är en helhet som innehåller olika aspekter. Säg att jag enbart tar hand om min fysiska person. Att jag tränar på gymmet varje dag, äter nyttigt. Men jag har ingen samhörighet med andra människor, inget sammanhang där jag känner mig hemma. Då påverkar ensamheten även den fysiska delen av mig som person. Enligt forskarna så lever vi kortare liv om vi är ensamma, om vi inte har människor att prata med, att skratta och gråta med.

Det finns många tillfällen att prata, att faktiskt se en annan människa och bli sedd. Vi behöver samhörighet, tillhörighet. Du och jag behöver prata, samtala, knyta an, bry oss om. Välkommen till nästa kyrkfika, som hålls i samband med i stort sett varenda gudstjänst! Och jag ska tala om en liten ”hemlighet”: Rätt vad det är så serveras tårtbuffé till kyrkfikat! Självt är jag mycket förtjust i höstauktionen, som blir en lördag i november. Det är scouterna och scoutledarna som ordnar auktionen. För mig betyder auktionen en chans att träffa människor och prata i flera timmar – plus att köpa lotter, ropa in någon grej och fika. Jättetrevligt!

Pastor Helena Klar Fast

Kinnevikens Bygg

LIDKÖPING Mobil 070-7962574 Tel/Fax 0510-15440

"Vi tar plats"

Dälidenäs 2023

Under Kristi himmelsfärdshelgen var equmenia Kållandsö scouters, tillsammans med 9 andra kårer, på läger i Dälidenäs. Läger anordnades av Avtice scout Lidköping. På lägret fanns drygt 190 scouter och ledare.

Direkt när vi kom dit på torsdagen var det dags att börja bygga. Varje kår bygger sitt eget kök och matplats. Våra scouter tyckte att det var så roligt att bygga, att de även byggde både gunga och klätterställning.

Utöver bygge, fanns det tillgång till en fin sjö alldeles vid lägerplatsen, där kunde man båda bada och paddla kanot.

Kvällarna avslutades gemensamt med lägerbål och kvällsmacka med varm dryck, detta var mycket uppskattat.

På fredagen hade hela lägret marknad. Varje kår hade då någon aktivitet, lek, tävling, som man fick gå runt till med sin patrull, för att testa. Det fanns allt från dragkamp, till att kasta bollar på en godiskatapult, till att stapla så många stolar man kunde utan att det välte. För de äldre scouterna, äventyrarna, avslutades denna dag med en nattvandring och lekar i skogen, klockan hann närmast sig 02.00 innan de rullade in i tältet.

På lördagen var det dags för årets spårning. En välplanerad vandring, av equmenia Mariestad, som ledde oss genom världens kontinenter med olika uppgifter att lösa och kontroller att ta sig igenom.

Lägret hade tema "vatten" och under hela lägret hölls en insamling av pengar för att bidra till rent dricksvatten i Uganda.

Lägret samlade in 6879:-, vilket räcker till att ge 688 barn rent dricksvatten i 1 år.

Vi tackar Active scout och alla andra medverkande för ett välplanerat och roligt läger och ser redan fram emot nästa!

//Hanna Berglund

Välkommen till Hemslojden!

Garnparadis Smide Linnedukar
Tyger Symaskiner m m.
**Nu har vi massor med fina garner på lager.
Symaskiner finns också i alla prislägen.**

**I övrigt kan ni följa vad som
händer på vår hemsida!**

Ring eller sms:a oss gärna innan ni besöker
oss så att ni vet att vi är på plats.

Tel 0703-32 26 35 www.hemslojden.se

*Leckströms
båt & finsnickeri*

Inredningssnickerier • Träbåtsrenoveringar

Kulturbyggnadssnickeri • Möbler

Spiken Sjötorp, 531 99 Lidköping Tel: 0510 10728

TIDEN...

I de tidiga mänskliga samhällena förhöll sig människan till tiden genom att observera naturens cykler som dag och natt, årstidens växlingar och månens olika faser. Konstantin den store beslöt år 321 att veckan skulle bestå av sju dagar döpta efter himlakropparnas gudanamn. Den spred sig i Europa redan före kristnandet varför de romerska gudanamnen byttes ut mot motsvarande asagudar.

Horologium Mirabile Lundense - Det underbara uret i Lund invigdes cirka år 1425 i Domkyrkan och är med största sannolikhet byggt av en urmarkare i Rostock, Tyskland. Klockan är 7,5 meter hög och drivs av ett komplext system av kugghjul där några av hjulen är original från medeltiden. Det mycket komplexa uret är uppdelat i tre stora fält. Den övre urtavlan är indelad i dygnets 24 timmar. Denna del av uret är i stort sett intakt från när uret tillverkades. Solvisaren, som är utformad som en sol, är timvisare och går ett varv runt urtavlan per dygn. Månvisaren går ett varv runt urtavlan på ett dygn. Stjärnvisaren är ringformad och bär zodiakens stjärntecken. Visaren pekar på de tolv stjärntecknen och går ett varv per dygn. Uret spelar två ggr varje dag.

I de tidiga mänskliga samhällena förhöll sig människan till tiden genom att observera naturens cykler som dag och natt, årstidens växlingar och månens olika faser. Konstantin den store beslöt år 321 att veckan skulle bestå av sju dagar döpta efter himlakropparnas gudanamn. Den spred sig i Europa redan före kristnandet varför de romerska gudanamnen byttes ut mot motsvarande asagudar.

Historiskt sett har människan haft ambitioner att mäta tiden i tusentals år. Redan 3000 år f. Kr. kom de första soluren. I antikens Egypten använde man en tidig form av solkalender (som baserades på observationer av stjärnor och solens rörelse). Den bestod av tolv månader med 30 dagar vardera, plus fem extra dagar för att sammanfalla med solåret. På 2000-talet f. Kr. utvecklade Babylonierna en kalender som kombinerade månens faser med solens rörelse. Romarnas tidigaste version var en månkalender med tio månader på året. Julius Caesar reformerade den och införde den julianska kalendern, som var baserad på solåret och hade ett skottårssystem för att hålla jämna steg

med solen. Slutligen infördes den gregorianska kalendern 1582 av påve Gregorius XIII.

Kyrkofadern Augustinus (354-430 e.Kr.) konstaterade att så fort vi försöker beskriva tiden, tystnar vi. Han var en av de första filosoferna att utforska frågor om tid och dess relation till det mänskliga sinnet. Han skiljer på "tid" (tempus) och "evighet" (aeternitas). För Augustinus var tiden en rörlig följd av ögonblick som är relaterade till varandra och evigheten en absolut existens. För Augustinus är Gud evig och står utanför tiden. Han ansåg att tiden är relaterad till mänsklig erfarenhet av förändring. Utan förändring skulle tiden vara meningslös eftersom alla ögonblick skulle vara identiska. Augustinus betraktade tiden som en gåva från Gud, och trodde det var viktigt att använda den på ett meningsfullt sätt.

På våra breddgrader var det kyrkoåret med dess högtider som markerade tidens gång.

Högmässan var veckans höjdpunkt. Kyrkan reglerade bönetider för munkar och nunnor i klostren genom att följa strikta tidsscheman för bön och meditation. Liturgiska högtider och helgdagar kom att spela en viktig roll i att strukturera inte bara kyrkoårets utan också samhällets tid vilket resulterade i att alla kyrkor försågs med kyrkklockor. De fick en central plats för tidmätning. Inom fornkyrkan hade man redan på 500-talet börjat använda kyrkklockor. I den nordiska vardagen skulle det nya ljudet av klockor dröja med sitt intåg ytterligare några århundraden. Vid utgrävningar i det forndanska Hedeby har man hittat en klocka från 900-talet i hamnen. Klocktornen var ofta synliga och hörbara på långt håll. Sveriges äldsta daterade kyrkklocka finns i Saleby utanför Lidköping. Den tillverkades år 1228 och inskriften är på både svenska och latin, men skriven med runor. Den 9 december 1928 firades klockans 700-årsjubileum. Salebyklockan är ovanlig även sett ur ett europeiskt perspektiv eftersom det finns få klockor bevarade från denna tid. Landskapslagarna pekade ut klockaren som ansvarig för att ringa vid gudstjänster och dödsfall och för att hålla klockan i skick. Äldre Västgötalagens kyrkobalk ålade socknen att böta nio marker om klockan inne i kyrkan ramlade ned och slog ihjäl någon.

I städerna började man också ringa in morgon och kväll, så kallad vårdringning. Det var en signal att portarna skulle öppnas och stängas. När den ringde på kvällen skulle dagens glöd täckas över och på morgonen markerade den att det var dags att tända i spisen igen. Sedvänjan tog sig till landsbygden under senare delen av medeltiden. Allmogens delade in sina dagar efter mat, sömn och arbete. Man åt två tunga mål om dagen, dagvarden före arbetet och nattvarden när man kom hem på kvällen. Men det dröjde inte länge förrän gudstjänsterna skulle komma att påverka måltiderna. För till kyrkan skulle man gå på fastande magen.

Det fanns inget sätt att dela upp dagen i 24 timmar som var lika långa året om. I stället delade man in tiden i 12 timmar, från soluppgång till solnedgång. Därför blev både dagarna och timmarna väldigt långa på sommaren men korta i december. Det var först med de mekaniska urens intåg man kunde mäta tiden oberoende av ljuset. Det astronomiska uret i Lunds domkyrka är från början av 1400-talet. Minuter och sekunder brydde man sig dock inte om, eftersom klockorna inte var så precisa.

Ända fram till 1800-talet användes lokala tidmätningar baserade på solens position. Tiden varierade beroende av var man befann sig. Detta skapade problem för järnvägar, kommunikation och koordinering av aktiviteter över större avstånd. Med utbyggnaden av järnvägen och telegrafer växte behovet av en enhetlig tid. 1847 infördes därför Greenwich Mean Time (GMT) baserad på solens position vid den nollmeridian som passerar genom Greenwich. Därefter delade man in världen i 24 tidszoner. Med ökad globalisering och internationell handel krävdes en gemensam tid för bättre samordning, kommunikation och transport.

Vad betyder det egentligen att tiden går? Vi människor uppfattar tiden som linjär och konstant. Men faktum är att tiden går långsammare på en del platser och snabbare på andra. Om du åker väldigt fort i ett rymdskepp, eller reser till en väldigt tung stjärna eller ett svart hål, så kan en vecka där ute vara långt in i framtiden för resten av jorden. Innan det fanns klockor som kunde mäta detta fanns det en person som förstod att tiden inte går likformigt, nämligen Albert Einstein. Den nutida fysikern Carlo Rovelli säger att tiden kanske inte ens existerar. Han menar att tiden är en mänsklig konstruktion. I sin bok Om tiden inte finns förklarar han också varför ett tidshopp till framtiden är fullt genomförbar.

Tillvaron blir alltmer inrutad och tidsfixeringen har letat sig in i alla skeenden av våra liv. Någon har sagt att tid är det enda vi har att förfoga över. Andra säger att vi har ont om tid. Man kan fundera över om "tiden" är en tillgång eller vår värsta fiende? Jag kommer att tänka på Stig Johanssons berömda dikt Förlusten;

*Alla dessa dagar som kom och gick,
inte visste jag att det var livet*

Jag har burit dikten och dess budskap med mig, men trots det har dagar ägnats åt onödiga möten, timmar framför en skärm och en massa arbete. Alla de dagar som kom och gick. Eller som John Lennon sa att "livet är det som händer medan man planerar andra saker".

Text: Annika Landström

LIDKÖPING – DEN SJUNGANDE STADEN

Lidköping är en sjungande stad. Där finns ett 40-tal körer av olika slag, med skiftande ambitioner och repertoar. Manskörer, damkörer, blandade körer, kyrkokörer och fristående, gospelkörer, skolkörer, barnkörer osv. Man kan t.o.m. säga att körsången är en profil och ett kännetecken på kommunen.

Sedan ett år tillbaka har körerna i Lidköping skapat ett samarbetsprojekt med namnet ”den sjungande staden”. Lördagen 3 juni manifesterades detta genom att mer än trettio, dvs. nästan alla kommunens körer sjöng några förmiddagstimmar på olika platser i stadens centrum. De enskilda körerna hade ett antal minikonsalter på gågatan och runt torget från 10.00, vilket sedan utmynnade i att alla deltagande barnkörer inledningsvis sjöng tillsammans 12.00 för att sedan förenas med alla vuxenkörerna och bilda en jättekör på över 300 personer runt Rådhustrappan 12.30.

Det var första gången något liknande hände i Lidköping och det uppskattades stort av de gissningsvis över tusen lyssnare som samlats.

Stenhammarkören och Andante deltog naturligtvis och har båda haft ett finger med i spelet både vad gäller planering och genomförandet av dagen. Dessutom fanns den ukrainska barnkör med som tidigare uppträtt i Stenhammarkyrkan. Deras medverkan gav dagen en speciell känsla av allvar mitt i all sångarglädje.

Det finns mycket som talar för att arrangemanget kommer att upprepas nästa år, så håll första lördagen i juni 2024 ledig för att kunna ta del.

BECO
— media

- Fotouppdrag
- Annonsproduktion
- Dokumenthantering

Thorvald Berglund Tel 0705-91 36 65

Navens Kajak & Bastuflotte

Uthyrning av kajaker och flotte med vedeldad
bastu, badtunna och grillkåta
vid Navensberg på Källandsö

Bokning
Kajaker: www.point65.se el ring
Flotte: 0706 25 18 52, 0510 10191
info@naven.se

www.naven.se

Skicka hjälppaket till Ukraina med fri frakt.**10 okt kl 18:00 i Stenhammarkyrkan**

Posten gör det möjligt att skicka paket med humanitär hjälp utan kostnad till uppsamlingsplatsen vid gränsen till Polen. Distributionen går till så att paket med förnödenheter lämnas in på ett av Postens Företagscenter och transporteras sedan till en central i Polen. Därifrån kör ukrainska posten in hjälpen till medborgare som är kvar inne i Ukraina och har ett stort behov av hjälp. Det går inte att skicka ett sådant här hjälppaket till en specifik mottagare, utan hjälporganisationer på plats ser till att ditt paket sprider värme där det behövs bäst. Privatpersoner kan skicka paket med förnödenheter på upp till 20 kg och med maximal storlek som en vanlig flyttkartong. Max 2 paket per person och inlämningstillfälle till Posten. På paketets utsida ska innehållet tydligt skrivas, för att underlätta sorteringen.

Vi packar lådor tillsammans, med förnödenheter till Ukraina. Lådor finns. Ta med dig det du vill stoppa i lådorna.

1. **Mat**, Konservburkar, t.ex. ravioli, tonfisk, köttfärssås, tomatås, kondenserad mjölk, soppor, frukt- och bär konserver.
2. **Frystorkad mat**, Snabbnudlar och torr pasta. Kakor, energibars, torkad frukt, nötter och choklad. Te och kaffe.
3. **Barnmat**, Välling och gröt.
4. **Mat till husdjur**, Foder i konservburk eller torrfoder i obruten förpackning.
5. **Hushållsprodukter**, Hela och rena, t.ex. sovsäckar, kuddar, täcken, termiska muggar och soppåsar.
6. **Stearinljus**
7. **Hygienprodukter**, Nya produkter i obruten förpackning, t.ex. tandkräm, tandborstar, tvål, våtservetter och hygien produkter för kvinnor.
8. **Medicinprodukter**, T.ex. bandage, sterila kompresser och plåster.
9. **Elektronik**, T.ex. powerbank, batterier och walkie-talkie.

Du får inte skicka: färskvaror, vätskor som inte är i en konservburk, farligt gods.

**Powerbanks och batterier kan i vissa fall räknas som farligt gods. Hjälpsändningarna som går till Ukraina går dock i ett särskilt flöde där powerbanks och batterier är tillåtna.*

equmenia

Barn- och ungdomsarbetet i Kållandsö- Stenhammar Missionsförsamling bedrivs av Equmenia i Stenhammarkyrkan och Equmenia på Kållandsö.

Välkommen till vårt barn och ungdomsarbete i Missionskyrkan, Kållandsö:

***Scout:** (Vi lär oss om knivar, eld, knopar och annat som hör scout till och som är kul. Vi förbereder oss så vi kan åka på hajker och läger längre fram. Kvällarna börjar med en kort andakt.)

O.B.S samma tider för samtliga åldrar och vi kommer i huvudsak att vara utomhus.

Tisdagar kl. 18.00-19.15 för åk. 2-3 = Spårarna, för åk. 4-6 = Upptäckare, för åk. 7-9 = Äventyrare

Välkommen till den grupp som passar dig!

Kållandsöäpplet

Musteri & äppelodling

Låt inte Dina äpplen ruttna bort,
låt oss pressa musten ur dem i stället..

Must säljes, äpplen mustas,
råmust pressas, äpplen köpes
och äpplen plockas

info@kallandsöapplet.se
www.kallandsöapplet.se
070-790 86 77

exakta
PRINT AND BEYOND

”Den som icke får leva behöver icke sörja”

”Skafta ingen hund!”, sa min mamma strängt när jag och min fru var på väg att köpa vår första jucke.

Anledningen till det handlade vare sig om hundhår, passning eller eventuella allergier utan om det faktum att hundar lever under en förhållandevis kort tid. ”När hunden dör kommer ni bara bli ledsna och gråta”, var hennes bistra varning.

Henne vilja att bespara oss sorger i livet var rörande men samtidigt var det märkligt och ganska provocerande.

V ar det något mer jag skulle undvika för att garantera slippa bekymmer och sorger? Barn, kanske? Kunde jag behålla min fru? Tänk om hon skulle lämna mig eller dö före mig. Ytterst sorgligt i så fall. Kanske jag skulle sluta hoppas på något över huvud taget? Då kunde jag ju omöjlig bli besviken. Någonsin. Nu var min mor en person som gärna gav sig in i det mesta med stor frimodighet så just det där med hunden var kanske bara ett ogenomtänkt yttrande. Men jag vet exempel där det varit på allvar.

Jag har träffat människor som aldrig vågat knyta vare sig djupare vänskapsband eller långvariga nära relationer av rädsla för att bli övergivna och dumpade. Jag förstår tanken. Att bli övergiven är oerhört sorgligt och smärtsamt.

Jag har även träffat människor som, fast alla vägar varit öppna, avstått från att ta det där avgörande steget i livet av rädsla för en minimal och fullt rimlig risk att misslyckas.

Man stod helt enkelt inte ut med den hypotetiska tanken på att kanske bara göra sig själv ledsen och besviken. Jag förstår den tanken också. Ett livsprojekt i diket kan gräma under lång tid.

Men det finns ändå något djupt sorgligt över det här förhållningssättet. Det är som att vända på talesätten; ”den som inte älskar blir heller aldrig älskad” och ”den som aldrig vågar vinner heller aldrig något” till att bli; ”den som aldrig älskar blir heller aldrig övergiven” och ”den som aldrig vågar förlorar heller aldrig något”.

Men vad är då egentligen sorg och besvikelse? Är det bara ett tecken på misslyckande och att man har förlorat. Alltså något man till varje pris bör undvika, eller är det något mer betydelsefullt än så?

Ett bevisligt faktum är att ju längre man lever desto fler förluster kommer man råka ut för. En person som fyllt 100 år har som regel förlorat alla sina vänner i den egna generationen. Många av dem också flera av sina egna barn. Jag har däremot svårt att tro att någon, utifrån den logiken, tycker att man ska sträva efter ett så kort liv som möjligt.

”Sorg är ett kvitto på att vi har varit älskade och även själva har förmågan att älska.”

En kvinna som mist sin man efter ett äktenskap på mer än 60 år berättade för mig, allt medan tårarna strömmade, hur mycket denne livskamrat hade betytt för henne. Deras förhållande har präglat hela hennes vuxna liv. Kanske inte bara enbart på gott, men det var av oerhörd betydelse och kärlek är ju faktiskt inte bara känslor. Mitt i den hulkande tårefloden log hon också stort och lyckligt.

En god vän till mig omkom plötsligt och tragiskt i en olycka. Hans sociala nätverk var enastående stort och begravningsgudstjänsten fyllde kyrkan med folk. Vid minnesstunden berättades många goda historier om allas upplevelser tillsammans med vår vän. Sorgen var bedövande men glädjen över att fått vara en del av hans liv var påtaglig och hjärtliga skratt blandades med ljudet från snytningarna i våra medhavda näsdukar.

Detta säger något oerhört viktigt. Sorgen efter en människa är inte enbart en upplevelse av förlust. Den är en värdehandling. Sorg är ett kvitto på att vi har varit älskade och även själva har förmågan att älska. Den är dessutom en värdehandling som säger att vi blivit berikade av en annan människas närvaro i våra liv. Och även om personen i fråga fattas oss så finns det som förhållandet och vänskapen gett oss kvar. Det präglar även vår framtid. Det är i någon mening evigt. Att betrakta sorg så som ett själsligt skräp som till varje pris måste städas bort är som att vilja knöla ihop och kasta i papperskorgen ett värdebevis för något fint du faktiskt har i din ägo.

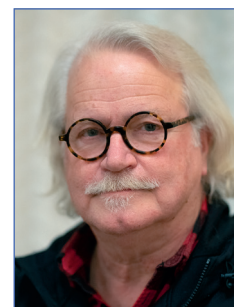
Jag kände en man som sades vakna varje morgon med 10 nya projekt som skulle genomföras. Av dessa lyckades han med 9,5. Allt enligt hans dotter som berättade om honom för mig. *Det är klart att han blev besviken när det inte blev som han hade tänkt, sa hon, men han lärde mig en viktig sak i livet, och det var att man aldrig ska vara rädd för att misslyckas. Om man är det så lyckas man aldrig.* Mannen i fråga var en känd Lidköpingsprofil på sin tid och var, bland mycket annat, den som såg till att Lidköping fick sin första konstfrusna bandy bana.

Besvikelse är alltså inte bara en sorg över det vi inte lyckas uppnå. Det är ett kvitto på att vi faktiskt har förmåga att hysa hopp. Det är givetvis så att om man aldrig försöker så kommer man heller aldrig att misslyckas. Men så ser inte livet ut. Vi måste försöka. Annars skulle vi aldrig kunna vare sig gå på egna ben eller kunna försörja oss. Vi skulle inte kunna ta oss någonstans överhuvudtaget, vare sig fysiskt eller själsligt.

“Den som icke får leva behöver icke sörja” Citatet i rubriken såg jag inskrivet som enda text på en mycket gammal och liten gravsten i Uppland. Troligen en barngrav. Det är smått hjärtskärande men tål att begrundas. Lever vi, så samlar vi inte bara på glädje och hopp, det medför även sorger och besvikelser. Dessa ytterligheter hänger samman och kan inte skiljas åt. De är varandras orsak och verkan. Vill man undvika det sista förlorar man automatiskt det första.

Så till vida hade min mor rätt. Skaffar man exempelvis en hund kommer man garantera gråta så där 10 år senare. Så är det bara. Givetvis måste man inte ge sig in i alla tänkbara och otänkbara projekt bara för att man kan. Och allting i denna värld är inte heller viktigt. Men att leva har generellt sitt pris, och när det gäller det goda sakerna är det i de allra flesta fall värt det. För vad är så fall alternativet?

Hur gjorde vi då, kanske ni undrar? Med den där hunden? Jo så klart skaffade vi den. Och så här 43 år senare har en antal juckar kommit och gått i vårt liv. Mycket glädje har det varit, och tårar. Men då talar vi om de lätta sakerna i livet. Det har funnits betydligt allvarligare saker att glädjas och sörja över än just sällskapsdjur. Så också i mitt liv....

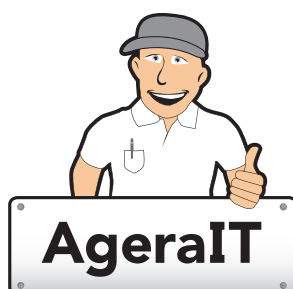
Text: Anders Blomberg

SA REVISION

Professionella företagare
behöver professionella revisorer

www.sarevision.se

DATORVERKSTAD

0510-25095 www.agerait.se

Program för Stenhammarkyrkan och Kållandsö Missionskyrka

September

- 5 tisdag 14.00** **Våffelcafé**
Öppet 14:00 – 17:00
- 10 söndag 11.00** **Gudstjänst**
Gorün Sarkissjan
Sång av Andreas Wändahl
Enkelt kyrkkaffe
- 13 onsdag 18.30** **Samtal om Eumeniakyrkans färdplan**
- 17 söndag 11.00** **Gudstjänst**
Roland Bergman
Sång av Gunnar Erstorp
Enkelt kyrkkaffe
- 21 torsdag 19.00** **Bön på ön**
I Kållandsö Missionskyrka
- 24 torsdag 11.00** **Gudstjänst**
Helena Klar Fast
Sång av Valter Svensson
Enkelt kyrkkaffe

Oktober

- 1 söndag 11.00** **Nattvardsgudstjänst**
Helena Klar Fast
Sång av Bitte Larsed
Enkelt kyrkkaffe
- 3 tisdag 14.00** **Våffelcafé**
Öppet 14:00 – 17:00
- 4 onsdag 18.30** **Samtal om Eumeniakyrkans färdplan**
- 8 söndag 11.00** **Gudstjänst**
Lars-Inge & Marianne Claesson
Sång av Valter Svensson
- 10 tisdag 18.00** **Ukraina-kväll**
Packa lådor med förnödenheter
- 15 söndag 17.00** **Musikkväll** med
Lidköpings- Kållands Musikkår
- 18 onsdag 18.30** **Församlingsmöte**
Film om frikyrkans historia
- 19 torsdag 19.00** **Bön på ön**
I Udden

22 söndag 11.00

Gudstjänst

Helena Klar Fast
Enkelt kyrkkaffe

29 söndag 11.00

"Fyra funderingar kring en skingrad mosaik"
Stig Roland Rask, kåseri. Sven Pilfalk och Linnéa Smedman, sång. Lars-Gunnar Rask, piano. Enkelt kyrkkaffe

November

- 1 onsdag 18.30** **Samtal om Eumeniakyrkans färdplan**
- 4 Allhelg. 11.00** **Nattvardsgudstjänst** med ljusständning för de under året avlidna
Helena Klar Fast
Sång av Gunnar Erstorp
- 5 söndag 18.00** **Sångkväll**
Anders Blomberg & Valter Svensson
- 7 tisdag 14.00** **Våffelcafé**
Öppet 14:00 – 17:00
- 11 lördag 17.00** **eumenias Höstauktion**
Lotterier m m
Servering
- 11-12** **Konsert Stenhammarkören***
*Se separat annons-artikel
- 12 söndag 11.00** **Gudstjänst**
Helena Klar Fast
Enkelt kyrkkaffe
- 18-19** **18.00** **Konsert med Andante***
Den skingrade mosaikens bild
*Se separat annons-artikel
- 19 söndag 11.00** **Gudstjänst**
Helena Klar Fast
Enkelt kyrkkaffe
- 23 torsdag 19.00** **Bön på ön**
I Eke kapell
- 26 söndag 11.00** **Gudstjänst**
Leif Nordlander
Sång av Svante Cederqvist
Enkelt kyrkkaffe

December

- 3 söndag 11.00** **Adventsgudstjänst**
Helena Klar Fast
Sång av kören Andante
Kyrkkaffe

= Stenhammarkyrkan

= Kållandsö Missionskyrka

NY INTENSIV KÖRSÅNGARHÖST VÄNTAR

Hösten kommer att bjuda på flera spännande körkonserter i Stenhammarkyrkan. På samma sätt som föregående år är det i november som det mesta kommer att hända.

Stenhammarkören

Först ut är Stenhammarkören 11 och 12 november med en konsert som bygger på svenska visor och populära sånger. Det är ett repertoarval som säkert kommer att tilltala körens stora och trogna publik.

Den konsertserien följs sedan helgen därpå 18 – 19 november med att Andante återigen framför visoratoriet ”Den skingrade mosaikens bild” som man presenterade förra året inför fyra fullsatta kyrkor.

Kören Andante

Utöver detta kan noteras att Andante traditionsenligt medverkar på gudstjänsten 3 september, på första advent och på julnatten.

Dessutom är det värt att nämna 29 oktober då gudstjänsten kommer att bygga på reflektioner kring de tolkningar som berättelsen om den skingrade mosaiken kan tänkas bjuda på.

OM KRISTEN TEORI OCH PRAKTIK

Jag är jude, men praktiserar inte min religion, hörde jag någon säga i en tv-intervju. På samma sätt har jag hört muslimer uttrycka sig. Men jag har aldrig hört någon säga att man är praktiserande kristen. Eller tvärtom uttryckt att man bara är kristen i teorin. Det förstärkningsord som oftast används är att man är "bekännande" kristen, dvs. något som i första hand manifesteras i ord och inte i handlingar. Varför finns inte begreppet "praktiserande" kristen? Och om det fanns; Vad skulle det i så fall stå för?

Under vår katolska historia och i länder som idag domineras av katolicismen, var och är handlingar mer centrala. Det var och är oron för att ens gärningar inte varit goda nog som gör att man söker sig till bikten och dess förlåtelse.

Lite förenklat kan man säga att Luther förändrade perspektivet. I stället för att gå från ord till handling, vilket vi oftast ser som en positiv riktning, gick vi från handlingar till att sätta "ordet" i centrum. Tyngdpunkten förflyttades från rätt gärningar till rätt tro. Och för kyrkobesökarna i de länder som blev protestantiska kom det att handla om huruvida man hade en tro som dög och om den var stark nog. En rörelse inleddes bort från kroppen till tanken med dess teorier, åsikter och bekännelser. Genom att man gick från latin till de olika folkspråken och införde predikan som gudstjänstens mest centrala moment, menade man att "förståelse" av tron

Text: Stig Roland Rask

var vad allting handlade om. Man kan med fog påstå att tron därmed teoretiserades och intellektualiserades.

Sverige sägs vara ett av världens mest sekulariserade länder. Generellt kan man säga att "avkristningen" gått snabbare i protestantiska länder än i katolska. Flera idéhistoriker och religionsvetare menar att detta delvis beror på att religionen i vår del av världen lämnat kroppen och blivit en teori, vilket gör den mer flyktig och utbytbar.

När några av världens största fotbollsstjärnor springer ut på planen gör de korstecknet. Den invanda gesten återupprepas sedan varje gång de gör mål. De senaste åren har även det svenska landslaget begåvats med unga stjärnor som har samma beteende, vilket också gäller våra bästa tennisspelare. En liten gest som kanske utförs tämligen slentrianmässigt, men som aldrig missas.

Jag erkänner gärna att när jag som turist besöker en sydeuropeisk kyrka, så doppar jag gärna mina fingrar i vigvattenskålen och gör korstecknet vid entrén.

Det känns helt enkelt bra att låta kroppen vara med.

PATRIKS OPTIK
GLASÖGON & LINSER

LIDKÖPINGS
El & Tele AB
ALLT INOM EL / TELE / DATA / AUTOMATION

Hovby Ångsbo 53192 Lidköping - Tel 0510-86502 - Fax 0510-86515
Tornväktargatan 1F 53157 Lidköping - Tel 0510-22185

www.lidkopingsel.se

RESTAURANG SJÖBODEN

ÖPPETTIDER
4 sep – 19 nov 2023:

onsdag-torsdag	kl. 11.00 – 18.00
fredag	kl. 11.00 – 21.00
lördag	kl. 11.00 – 22.00
söndag	kl. 11.00 – 18.00

*Hjärtligt välkomna
till Sjöboden i höst!*

0510 - 104 08 | boka@sjoboden.se
www.sjoboden.se

Besök från Uzbekistan

I maj besökte Sergej Ternovoj församlingen. Han är kyrkoledare i Uzbekistan. Landet ligger i Centralasien och blev självständigt när Sovjetunionen föll samman i början av 90-talet. Sergej predikade i samband med en gudstjänst i Stenhammarkyrkan och berättade även om situationen för kyrkan i deras land. En stor fråga att lösa, som påverkar alla i Uzbekistan, är bristen på vatten. Aralsjön, som tidigare var stor och gav stora fångster till fiskebåtarna, är nu på väg att försvinna helt. Kvar finns tidigare sjöbotten. Vinden för med sig salter från den tidigare sjöbotten, vilket orsakar lungproblem m.m. Sergejs kyrka jobbar med vattenrenningsprojekt, för att förse människor med rent vatten.

Paket med nödhjälp till Ukraina

En kväll i maj samlades ett antal personer i kyrkan och packade lådor med hygienartiklar, torrvaror, filter och andra förnödenheter. Paketen skickades sedan gratis med Postnord till Ukraina. Postnord erbjuder sedan ett drygt år möjligheten att skicka gratis paket med förnödenheter till Ukraina.

Det är ett samarbete med den ukrainska posten. Tanken är att ge humanitär hjälp till Ukraina. Vi hade en intensiv och rolig kväll tillsammans. Det blev 20 lådor med upp till 20 kg i varje låda! I höst gör vi det igen, eftersom behovet är stort. Se separat informationsruta.

Ekumenik

Annandag pingst är sedan några år inte längre en helgdag, men det är fortfarande en kyrklig högtid. Den här dagen hölls en ekumenisk gudstjänst i S:t Marie Kapell på Kållandsö. Församlingens pastor Helena Klar Fast predikade. I många år har våra kyrkor byggt upp ett samarbete, som uttrycks på olika sätt med gemensamma gudstjänster och möten. Det handlar om att bygga goda relationer med varandra.

Kållandö VISAR 2023

Helgen den 13-14 maj var det åter dags för lokala konstnärer att ställa ut i Missionskyrkan på Kållandsö. Det bjöds på en hel del, bl a porslin, textil, måleri och foto. Här fanns också en minnesutställning av Ulla Ulleryd, initiativtagare till Kållandsö VISAR. Musikunderhållning blev det också i dess skönaste form av Linnéa Keihag och Magdalena Segerstig. Förhoppningen är att utställningen nu ska vara ett återkommande event efter några års uppehåll p g a pandemin.

Våffelcafé

De populära våffelcaféerna återkommer i höst med början tisdagen den 5 sept och följs av den 3 okt och den 7 nov.

**5/9, 3/10 och 7/11
14:00 – 17:00**

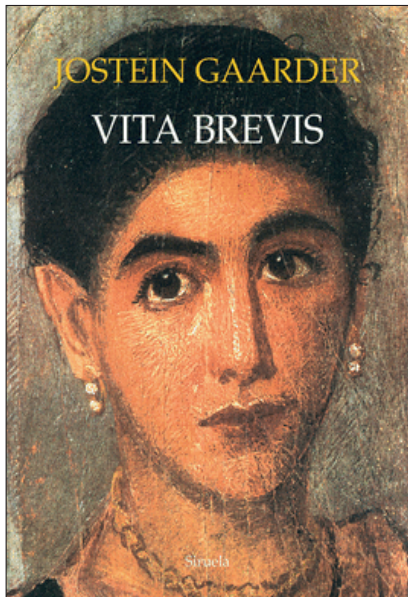
Välkommen till vår nyöppnade "gör det själv" tvätthall på Sockerbruksgatan 5, Lidköping.
Öppettider 07.00 - 23.00 alla dagar i veckan.
Tel. 076-829 22 24

Sparbanken Lidköping

#tillsammansärvisparbankenlidköping

Två boktips: VITA BREVIS och Augustinus Bekännelser.

Jostein Gaarder (mest känd för succéboken Sofies Värld) gav 1996 ut boken VITA BREVIS – Flavia Amelias brev till Augustinus. I inledningen berättar författaren hur han kommit över gamla handskrifter som skulle innehålla de brev som konkubinen Flavia Amelia skrivit till kyrkofadern Augustinus, som hon under många år levt med under äktenskapliga förhållanden.

En konkubin omtalas förvisso av Augustinus själv men är då inte namngiven. Jostein Gaarders VITA BREVIS är en fiktiv roman men den målar upp en trovärdigt och fullt rimlig bakgrund till hur en av världens största tänkare påverkat vår kultur och historia. Den belyser på ett intressant sätt det faktum att det ofta är banala händelser som utstakar historien i en viss riktning.

Kyrkofadern Augustinus är en intressant figur. Inte minst för att hans personliga levnadshistoria, till skillnad från andra antika gubbar, går att följa ovanligt väl. Han föddes i nuvarande Algeriet år 354 e kr och blev nästan 76 år gammal. Eftersom han dessutom levde långt före den stora kyrkosplittningen mellan öst och väst är han upphöjd till helgon både inom de nuvarande katolska och ortodoxa kyrkorna. För Martin Luther och den protestantiska kyrkan har han också varit mycket betydelsefull. För en bredare allmänhet är han kanske bekant för sitt mest spridda verk; Bekännelser (Confessiones). Augustinus skrev den när han var lite över 40 år gammal och den anses vara världens första verkligt personliga självbiografi. Boken har getts ut i oräkneliga antal utgåvor genom historien. Den senaste svenska översättningen kom 2003.

Om Augustinus kan man säga mycket. En rastlöst, intellektuell och sökande själ som slutligen etablerade sig som biskop i Hippo, nuvarande Annaba i Algeriet. I hög grad var han en kosmopolit i det dåvarande romerska imperiet. För kyrkans del är han känd mest för två saker: Dels den så kallade "dubbla predestinationsläran" vilket innebär att han menade att Gud från början förutbestämt vilka som blir frälsta och vilka som blir förtappade. En extrem uppfattning som exempelvis Luther förkastade. Det andra som Augustinus är upphov till i hög grad är läran om himmel och helvete så som de flesta känner till den i dag. Det vill säga två stycken andliga (icke jordiska) tillvaroformer där de frälsta belönas med evigt liv i den förra och de förtappade straffas i evighet i den senare.

LIV OCH DÖD vs BELÖNING OCH STRAFF

Före Augustinus, vilket exempelvis kan avläsas i de gamla trosbekännelserna, handlade den viktigaste frågan om evigt liv i förhållande till evig död. Var människan och skapelsen i övrigt ovillkorligt dömd att dö? Eller fanns det ett evigt liv? Exempelvis kyrkofadern Irenaeus besvarade frågan med att mena att hela skapelsen kommer återställas i sitt ursprungliga och fullkomliga skick. För Augustinus var den frågan i princip ointressant. Gud hade ju enligt honom på förhand bestämt hur det skulle gå för var och en. Däremot var Augustinus fixerad vid frågor om rätt och rättvisa, belöning och straff. Kanske inte just för att han var moralist, utan att han snarare var extremt juridisk i sitt tankesätt.

Ansvar

Omtanke

• Jour dygnet runt • Auktoriserad av Sveriges Begravningsbyråers Förbund

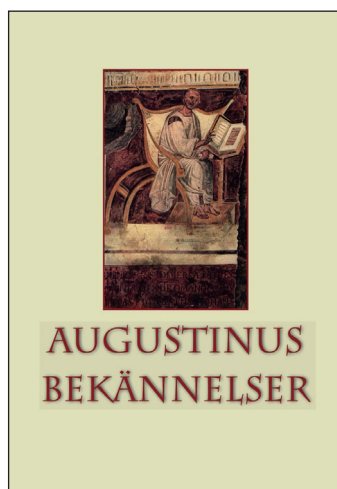

Begravningsbyrå Eilert Ahlstrand

Begravningsbyrå Östergatan

0510-285 80, Lidköping

0511-508 70, Götene

Den senaste svenska översättningen av Augustinus Bekännelser kom 2003 och finns tillgänglig i handeln i flera utgåvor.

Hur skulle verklig rättvisa kunna skipas om inte syndaren straffades? Enligt de tidigare teologerna fanns knappast några eviga pinorum. En allmän återställelse för skapelsen i stort, där de förtappade i värsta fall gick evig död tillmötes räckte inte för Augustinus nitiska rättstänkande.

Han fördjupade därför sig i den lära som kallas "nyplatonism". Enligt den är det materiella ont. Den fysiska världen har dessutom en låg "verklighetsgrad". Det vill säga, det finns nästan inte. Den jordiska verkligheten med alla dess känslor, behov och begär är bara en slags dålig avspiegling av något andligt högre.

Därmed kunde Augustinus förpassa evigheten till två icke fysiska platser, himmel och helvete, hinsides från den fysiska verklighet vi lever i. Den filosofiska ekvationen var möjligen inte helt enkel att räkna ut, men logisk. Den nådde dessutom stort genomslag i den framtida kyrkan. Särskilt i väst.

ETT OLYCKLIGT KÄRLEKSLIV

Själva drivkraften och orsaken till Augustinus tanke- smöda har fascinerat många. Främst för att han faktiskt öppet antyder det i sin självbiografi. Där kan man mellan raderna, och faktiskt även mitt på dem, notera att hans liv präglats av ett olyckligt kärleksliv, även om han gör en dygd av att smärtsamt ha lämnat detta för den högre kyskheten skull. En personlig sorg i kombination med ett gnagande samvete ser ut att kunna vara en orsak till att formulera halsbrytande filosofier som präglat historien.

Den som kanske bäst lyft fram den saken är Jostein Gaarder. Gaarders bok är som sagt fiktion och inledningen med berättelsen om skriftfynden är säkert att betrakta som ett litterärt grepp. Men det gör inte boken mindre intressant. Gaarder som varit lärare i filosofi och religion kan sin Augustinus väl. Han följer honom på den stormiga livsresan fram till biskopsstolen i Hippo. Det mesta är hämtat ur Augustinus egen självbiografi men Gaarder låter konkubinen tala och även framföra sina anklagelser mot Augustinus

där hon menar att han genom att lämna henne för "kyskheten" begått ett oerhört svek, och att han i praktiken flytt från en situation han själv med öppet sinne varit delaktig i. Hans höga kallelse är ett rent svepskäl och en undanflykt för att han inte kunnat stå emot en dominant mor. Floria anklagar honom också för att de pompösa utläggningarna om de jordiska begären är förmenta omskrivningar av hans förehavanden med henne. Med torr teologi, menar hon, slår han mynt av sin feghet och sitt hyckleri.

HEDERSKULTUR

Sant är att Augustinus var trolovad med en mycket ung flicka, ett barn. Trolovningen var med största sannolikhet en överenskommelse mellan två släkter. Men han hade redan ett förhållande med en kvinna som han enligt egen utsaga fäst sig mycket starkt vid.

Dilemmat står i full dager. Augustinus mor hette Monica och var av berbiskt ursprung. Hon var till skillnad från fadern en bekännande kristen. Moderns inflytande över Augustinus är omskrivet. Det är lätt att dra slutsatser.

Så småningom växer den trolovade till sig och snart går det inte att hålla samman tillvaron utan att flera hjärtan och förväntningar krossas brutalt i en tid där familjens heder, ära och anseende betyder allt. Även om han själv påstår att han valt det rätta när han i stället väljer ett liv i kyskhets askes, så är det förmodligen den enda utväg som bjuds honom, alternativt påtvingas honom, och som kan accepteras av omgivningen utan tragedier, blodiga fejder och skam. Samvetet tycks plåga honom därefter. Världens ondska och teodicéproblemet gäckar honom, förmodligen för att han ser sig själv som en allt för problematisk parameter att ha med i beräkningarna. Sveket, eller snarare sveken, den ifrågasatta äran och hedern omvandlar han till teologi. Han höjer sig därmed till de metafysiska nivåer där människors anklagelser och misstro inte längre kan nå honom. Möjligen lyckas han göra sig själv onåbar för sina egna samvetskval. Det jordiska ger han inte mycket för. Det har ju enligt hans filosofi en mycket låg "verklighetsgrad". Det finns egentligen inte. Därmed finns heller inte det personliga ansvar som någon möjligen velat avkräva honom.

Man ska inte underskatta det banalas påverkan på historien.

ANDERS BLOMBERG

In Memoriam. Bill Shultz.

Vår gode vän och samarbetspartner Bill Shultz, har till vår sorg och saknad fått lämna jordelivet efter en tids sjukdom.

Bill Shultz, eller Viljama Sulca som var hans korrekta Lettiska namn var under närmare 30 år en förgrundsgestalt för den Lettiska hjälporganisationen Pakapieni som vår församling stöttat under många år. Bill insåg tidigt att det var nödvändigt att snabbt efter Sovjetimperiets fall skaffa kontakter i väst som skulle kunna stödja verksamheten i Pakapieni som byggdes upp, inte minst genom Bill och hans fru Danas försorg. Då var det sannolikt enklare att använda en mer "västeuropeisk version" av sitt namn.

Bill Shultz

Misären i de baltiska staterna, och inte minst Lettland, var efter Sovjets fall både djup och utbredd. Pakapieni byggdes snabbt upp med stöd från kyrkor och andra organisationer i Centraleuropa, Skandinavien och USA. Bills vakna intellekt i kombination med mycket goda språkkunskaper gjorde honom till en mycket viktig person i uppbyggnaden och driften av Pakapieni.

Själv har jag flera minnen av resor i Lettland där Bill hanterat lettiska, ryska, engelska, tyska och även hängt med på en del svenska när vi från Stenhammarkyrkan börjat tala med varandra. Bill hade alltid med sig sin simultanförmåga, sin kamera, sin humor och sin förmåga att se människorna bakom de situationer som gjorde att Pakapieni var där med stödsatser. I det enkla kartotek som utgjorde kärnan i administrationen av stöden till familjerna rymdes fakta och noteringar om ca 250 familjer.

Oavsett när och vilka av oss som besökte Lettland var alltid Bill där och förklarade, motiverade, tolkade, skämtade och inte minst göt mod i personer i utsatta situationer.

Jag närvarade vid hans begravning som en av de flera hundra sörjande från många länder som ville visa sitt deltagande och inte minst hedra en man som själv ägde små medel men byggde stort förtroende hos de som hade det och därmed också gjorde stor skillnad hos ett behövande folk under många år.

Våra tankar går nu givetvis först och främst till Bill Schultz kvarvarande familj; hans hustru Dana, hans barn och barnbarn, men vår församling känner också glädje och stor tacksamhet för de år av samarbete vi haft med Pakapieni. Även om nu sörjer vår vän så finns glädjen över Pakapienis arbete kvar. Detta arbete kommer vi mer än gärna att fortsätta att stödja i framtiden.

Bill Shultz avled den 8:e juli vid en ålder av 66 år

Svante Cederqvist,

Huvudansvarig för Lettlandskommitténs arbete i Stenhammarkyrkan.

Dessa företag stöttar Stenhammarkyrkans Lettlandsarbete

DAHLBERG
— REVISION —

Cotton Blue

Hectors skomarknad AB
EST. 1944

aProjKMA Byggkonsult
i Lidköping AB

Roger Filipsson
roger.filipsson@aprojkma.se

Parkåsa AB

Rydéns
FASHION

**instore
Agency**

Strumpan

Asplunds

LIDKÖPINGS
El & Tele AB

Jahnstedts Redovisning AB

BRAX SHIPPING